

В ряде научных исследований предлагается обеспечение устойчивого развития корпораций рассматривать как учет интересов следующих стейкхолдеров компании: государства, акционеров, высшего руководства и сотрудников компании, поставщиков, покупателей, кредиторов, конкурентов, поскольку все они имеют интересы и выдвигают требования к компании, как субъекту крупного бизнеса.

Для того чтобы удовлетворить требования стейкхолдеров, необходимо выполнить ряд задач для осуществления качественного анализа: определить круг ключевых стейкхолдеров; ранжировать их требования; сопоставить их требования с фактическими параметрами работы компании; выявить разрывы с целью дальнейшей их оценки.

По мнению В. Бариленко, решить данные задачи можно с помощью инструментария бизнес-анализа, как информационно-аналитического обеспечения выработки управленческих решений, основанных на взаимодействии компаний со всеми акционерами и другими стейкхолдерами.

К основным методам выполнения вышеперечисленных задач, целесообразно отнести методы ситуационного анализа, которые позволяют обеспечить сбор объективных фактов и первичной информации: методы интервью, семинаров, анкетирования, наблюдения, анализа документов, а также метод мозгового штурма для определения круга заинтересованных сторон и установления их требований.

Вместе с тем, анализ требований — трудоемкая аналитическая работа, для выполнения которой необходимо также создание автоматизированных информационных баз, включая информационно-аналитические базы по управленческому, бухгалтерскому и налоговому учету.

УДК 005.52: 005.93: 330.131.5

Алла Папенко,
старший викладач кафедри обліку в кредитних і
бюджетних установах та економічного аналізу,
ДВНЗ «КНЕУ імені Вадима Гетьмана»

ЕКОНОМІЧНИЙ АНАЛІЗ У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ

У процесі формування ринкових відносин в Україні виникає чимало актуальних нерозв'язаних питань, пов'язаних з реформуванням економіки підприємств.

Зміна економічних ринкових відносин утворює тривалі соціальні проблеми та затяжний економічний спад у країні.

І досі не втратило своєї актуальності питання конкурентоспроможності підприємств, їх ефективного протистояння конкурентам, проте обмеженість ресурсів, які підприємство може застосувати в перевазі над конкурентами, зобов'язує визначати шляхи їх найраціональнішого використання у забезпеченості підвищення ефективності управління підприємством.

Підготовка прийняття управлінського рішення базується на основі наявності, повноти, оперативності та якості інформаційних джерел, що є головною умовою для проведення економічного аналізу. Проведення аналізу підприємства, на основі достовірної інформації (облікової, звітно-статистичної, нормативно-правової та прогнозної інформації) і аналізу його конкурентів в одній сфері, дає змогу розробити конкурентну стратегію, визначивши чітко зміст, строки, витрати коштів та інші управлінські рішення. Оцінюючи всі напрямки ситуації, іноді виникають неоднозначні суперечливі наслідки управлінських впливів. Важливо підготувати кілька варіантів прийняття управлінського рішення, застосовуючи різні критерії і методика управління підприємством.

На даний момент не існує єдиної методики пошуку найефективніших рішень за даним напрямком.

Покращення конкурентної позиції економічних суб'єктів на ринку залежить від чіткого визначення власної позиції у конкурентних стосунках, передбачення дій конкурентів, створення завдань, цілей, застосування методики пошуку найефективніших рішень, розробки найефективніших шляхів їх досягнення, активізації інноваційної діяльності економічних суб'єктів і пошуку джерел і форм фінансування.

У науковій літературі вченими переліковується різна кількість завдань, які стоять перед економічним аналізом.

На думку В.І. Івахненко, можна сформулювати головні завдання, що стоять перед економічним аналізом:

- 1) оцінювання діяльності підприємства, його виробничих та інших підрозділів, окремих явищ і показників;
- 2) виявлення і визначення величини внутрішньогосподарських резервів та розроблення конкретних заходів щодо їх реалізації;
- 3) сприяння оперативному управлінню підприємством і поточному контролю;
- 4) контроль за роботою підприємств та установ усіх форм власності з боку зовнішніх організацій (органів влади, банків, податкової адміністрації) [1, с. 40].

За статистичними даними підсумків першого кварталу цього року тисячі українських великих і середніх підприємств знаходяться у збитках. Доля збиткових підприємств при цьому скоротилася з 46,6 % у 1 кварталі 2015-го до 39,7 % у 2016-му році.

Як відмічають в Мінекономрозвитку, самий великий показник тіньового бізнесу — у видобувній промисловості (61 %), фінансовому секторі (61 %), переробній промисловості (58 %). Бізнесмени намагаються скоротити собівартість свого продукту для того, щоб бути конкурентоспроможними на внутрішньому ринку. Щоб не довести до збиткового стану, бізнес скорочує свої витрати за рахунок податків. Проте просто знизити податки — це є недостатньою мірою, необхідно боротися з корупцією та створити ефективний механізм впливу на бізнес.

Для розвитку держави та загалом економіки підприємств, у теперішній час, першочерговим завданням уряду України є проведення корегування національної економіки та політики, тобто зміни в законодавчій базі та податковій системі, що сприятиме економічному зростанню України, підвищенню розвитку та зростанню ВВП, прискоренню впровадження новітніх технологій, тобто інноваційної діяльності підприємств.

Інновації, що втілені в нових наукових знаннях, виборах, технологіях, послугах, устаткуванні, кваліфікації кадрів, організації виробництва, є головним чинником конкурентоспроможності. За статистичними даними в більшості економічно розвинених країн близько 75 % приросту ВВП сформовано за рахунок реалізації саме інноваційних проектів. При цьому один відсоток приросту ВВП дає 0,7 % приросту доходу бюджету. Інноваційна сфера економіки України характеризується, з одного боку, наявністю науково-технологічного потенціалу, кваліфікованих наукових кадрів, а з іншого — слабкою орієнтованістю цього потенціалу на реалізацію конкретних іновачій у всіх секторах економіки [2, с. 26].

В.О. Єсіна відмічає, «що при невисокому рівні інноваційного розвитку й ослабленому попиту на іновачійні проекти та розробки з боку великих економічних гравців і середнього бізнесу, у кожного регіону все ж таки є значні можливості активізувати іновачійний процес за рахунок:

- створення середовища для організації ділових контактів;
- модернізації середньо — і низько технологічних підприємств;
- пошуку точок поєднання інтересів вчених, бізнесменів, управлінців;
- організації кластерних моделей взаємодій;

– зменшення бар'єрного супротиву в інноваційному процесі» [3, с. 61].

Отже, економічний аналіз як наука в практичній діяльності на підприємстві, в умовах конкуренції та нестабільності, потребує деяких змін:

усвідомлення місця та ролі аналізу в системі оперативного, поточного та стратегічного управління керівниками, менеджером та економістом, розширення аналітичних завдань, вибору методичного інструментарію, основуючись на закордонний досвід і впроваджуючи його у вітчизняну економічну систему наших підприємств.

Список використаної літератури:

1. *Івахненко В.М.* Теорія економічного аналізу. Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. — К.: Видавничий Дім «Слово», 2010. — 352 с.

2. *Ілляшенко С.М.* Маркетинг. Менеджмент. Іновації: монографія. — С.: ТОВ «Друкарський дім «Папірус», 2010. — 621 с.

3. *Єсіна В.О.* До питання вирішення проблем розвитку національної економіки.

Матеріали V Міжнар. наук.-практ. конф. Сучасні кризові явища в економіці і проблеми облікового, контрольного і аналітичного забезпечення управління підприємством. (27 червня 2013р.). — Луцьк: РВВ Луцького національного економічного університету, 2013. — 184 с.

УДК 657.22.334

Ірина Парасій-Вергуненко,
д.е.н., професор кафедри обліку в кредитних і
бюджетних установах та економічного аналізу,
ДВНЗ «КНЕУ імені Вадима Гетьмана»

ПРОБЛЕМИ АНАЛІТИЧНОЇ ОЦІНКИ ЛІКВІДНОСТІ ТА ПЛАТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ

Аналіз ліквідності і платоспроможності підприємства та ефективне управління ними є однією з найважливіших передумов успішної та стабільної діяльності будь-якого суб'єкта господарювання. Незважаючи на наявність численних наукових публікацій і